15 MYNGE.

Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!

BURIAAD-MONGOL YNEN

xolboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartiin Buriaad-Mongol Moziin Komiteedai, Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed aliis Respyvblikiin Centraalin Gyisedxexe Komiteedai ba sojuuzuudai Buriaad-Mongol Soveedai yder byriin oorgan

№ 137 (2170)
1937 onoi ijyyniin
17

14-xi ZILEE GARNA.
Ulaan-Yde ◆ BMASSR
Ceentrsojuuziin 19.

Başkiirai moziin konfereenca xaagdaba

Ufaa, 15 (TASS). Başkiirai moziin arbantadaxi paartiin konfereenca xaagdaba. Konfereenca bolbol Başkiirai Centraalin Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe Tagiirovai byrzyaazin ideoolog uran zoxioolşo Faatiix Kariimii gegşetei barisaatai baihiinь todoruulan eliryylxe gebe. Mozkoomoi sostaavai spiiskehee Tagiirov gargagdahan baina.

Konfereencahaa nyxer Staalinda bajarai telegraama elьgebe.

Eneenei hyylde bolhon Mozkoomoi pleenym deere negedygeer sekretaarьta Biikin, xojordugaar sekretaarьta Ispaşyyrin gegşed hungagdaba.

Komsomooloi xydelmeride eris erjelte gargaxa

inai Konstituucii bejebaihanai yndehəər odoo soveed aradai ba ilangaja uudai poliitikan edibxi gyi deeşee urgaa. Soveed uudii zoloodon jabaa Leeomsomool bolbol ene uraihan edibxiii tolgoilon ərilexe ujalgatai. Kombolbol zaluuşuudai dunitikan ba xymyyzyylgiin erii eris hergeeze, zadii komuniis nyleende tula bolьşeviig temesel a johotoi. Byxii xydeldemokratiis johoor eme, soveeduudai bolxoo hungaltii zaluuşuudai i tolgoilon xytelberileze beledxelteigeer ugtaxa

gazeetiin myneə yderei ta Komsomooloi Centraamiteedai „Komsomooloi uudai hungaltii emxidxe- i"bişeg tolilogdobo. Kom oi CK bolbol ene bişeg hungaltii şine zuramai zybəər, bodoto demokhungalta bolgon yngertodorxoi zaabarinuudii

i Buriaad-Mongoloi komoi organizaaca bolbol ene tii jabuulxa zuuraa byxii ierлee ton nariaar şalgaza olno. Komsomooloi exin zaacanuud, aikomuud ba komiteedai xydelmeride dozo baigaa dutuu dunda a alduunuudii bolьşeviig e ba samokriitikii yrgelgeryylze xysed eliryylegtei

i komsomooloi moziin zaaca, tereenei xytelberi organuudai poliitikan taoxor, ohol hanaa amar deerehee garahan alduu elieed jixexen baina. Kom oi mozkoom bolbol komlşuudai heremzii xursadaradai daisad-trockiistbaruunaixid ba kontrreen nacionaliistnuudii eli gargaza buta soxiiin e xanduulaagyi baina. xedeə moziin komiteedai dta aradai daisan Vaanai hamgan xydelmerilehan baina. Gadana, Muberei aikoomdo kontreceneer Aardinai basagan oltor xydelmerileze baigiin aikoomoi sekretaarь moi B. gedeg angiiin daibarisatai baihanaa eli rdebe iin komiteed ba aikomuud jaa komsomooloi xytelii kaadrnuudii şilen oloəər xereglexe jabadalda yi ohol nazagaigaar, xaieer xandaza baihan baina. Iimede zarimdaa şalgagdaagyi zaiguulnuud komsomooloi xytelberide orood jabadag baigaa (Zajgrain aikoom—Xadaalov).

Manai komsomooloi moziin organizaaca nen tyryyn tereenei xytelberilexii oorganuud—mozkoom ba aikoomuud əəhediingəə gol şuxala xydelmeriii jixe muugaar jabuulza baihan baigaa. Zişeelxede, komsomoolşuud ba zaluuşuudai dunda poliitikan xymyyzyylgiin ba propagandiis xydelmeri ugaa muugaar jabana. Bolьşeviizmii şudalxa gehen paartiin CK-ai pleenymei gargahan loozong bolbol komsomooloi nen tyryynei gol şuxala zorilgonь myn. Gebeş ene loozongii bodoto xydelmeri deere bejelyylxe tuxai jyyş xegdeedyi baina gexede buruu bolxogyi.

Komsomooloi poliitikan ba em xilgiin xydelmeriiin jaaxa argagyi zadagai, muu baihan deerehee Komsomooldo şineer oroxo jabadal nelieed olon aimaguudta jixeer huladahan baina. Muxar-Şiber, Exired-Bulagad, Zakaamin gexe metiin aimaguudta hyylei yjede komsomooldo oroxo jabadal oroidoo zogsohon baina.

Komsomooloi eneenhee urdaxi xydelmeriiin praaktikada komsomooloi demokratiiiji xazagairuulxa, komiteeduudta kooptaacalxa johoor xydelmerişeniii oruulxa, komsomoolşuudta erxii xabşaxa, komsomoolşuudta biyrokraad johoor xandaxa jabadal jixeer delgerengi baigaa. Myneə şine hungalta yngergexedəə ede bygede buzagai xydelmeriiin ylegdelnyydii yndehəərнь usadxaxa xereg—komsomoolşuud byxenei ujalga bolno.

Komsomooloi organizaacanuud ba ilangajaa tedeenei xytelberilegşed bolbol Centraalin Komiteedaigaa zaabarinuudii narin xytelberi bolgon hungaltii hainaar yngergexe ujalgatai. Komsoorg ba komiteedai sekretaarь byxen komsomoolşuudai suglaan deere toosoogoo ygexe johotoi. Komsomooloi şine oorganuudta oroxo kandidatuurnuudii ton nariaar şalgagdahan, naidalgatai, ynen şudarguu komsomoolşuudii hun gaza, komsomooloigoo xydelmeriii saşadaa naizaruulxa tuxai tusagaar xemzeenyydii onşoloo xeregtei.

Paartin organizaacanuud komsomooloi hungaltiin xydelmeride tuha xyrgexe, hungaltii bolьşeviigşelen xytelberilexe bolno.

SOVEEDAI SYYDEI PRIIGOVORII AZALŞAN ARAD HAIŞAANA

Manai xysii turşaxaa jiregşedte, tedende əəhedtenь gaşuudal bolxo!

Kiijev, ijyynь 11. (TASS). N-ei jabagan seregei diviiziin seregşyyd, komandiirnuud ba poliitikan xydelmerilegşed, bolbol SSSR gyreniii unagaaza, kapitaliistanuudai zasag togtooxiin tyləə faşiis tagnuulşadta bejee xudaldahan şpioonuud Tyxaçeevski, Jakiir, Yboreeviç, Ejdeman ba busadii buzagai işyyriin xara tamagaar tamagalxiin tula suglaad seregşedei gargahan togtoolonь:

—Manai Ulaan Aarmi bolbol xelbereşegyi jixe xysetei ba xerbee baanda-şpioonuud bideney xysii huladxan buuruulxiin zabdalga xee xadanь, bidener əəhediingəə Exe oroniii xamagaalxa xeregii ulam bexizyylxiin tyləə şudarguu zorigtoigoor xydelze xariuusaxabdi. Yzeləə xubilagşadta manai xysii ebdexe arga şadal oldoxogyi. Bidener əəhediingəə socialiis oroniii xamagaalxiin tyləə xezeeş belen zagsaad baixa ba xerbee manai xysii turşaxaa jiregşed baigaa haa tedende əəhedtenь gaşuudal bolxonь lab. Daisad əəhediingəə gazar deere usadxagdaxa!

Proletaarin aguu jixe revoliyyciin ilaltiin tyləə, Leenineer ba Staalinaar xytelberilegdeze bii bolhon manai Ulaan Aarmi bolbol əəriingəə inag socialiis Exe oronoi ynen saxiuulşa baigaa hen, bainaşji, baixaş baina!

Bolьşeviig revoliyycen heremzee ulam şangadxaxa

Exe oronhoo urbagşa, japoongermaaniiinşpioon-muu muuxai faşiistnuudai baand: Tyxaçeevski, Jakiir, Yboreeviç, Eideman, Koork, Felьdman, Primakoov, Pyytna gegşedii SSSR-ei Jixedeede Syydei tuxai prisyytstvieer buudan alaxa gehen priigovoroi medeeselgii sonosood baixadaa, Buriaad-Mongoloi Gyrenei Xeblelei xydelmerişedei kolektiiv bolbol, ene priigovorii negen hanalaar, xaluunaar haişaanabdi.

Leenin—Staalinai BK(b)P-iin Centraalin Komiteed ba inag udaridagşa ba bagşa nyxer Staalinda, Burgosizdaadai xydelmerişed—bidenei naiduulxa uşar kapitaliistnuudai zasag togtooxo gehen— trockiis- faşiistnuudai şpioon, diversaantnuud, kontrrevoliyycen nacionaliistnuud ba bişe byxii aradai daisan—ede bygedii yndehəərenь oglo tatan, ogtolon usadxaxabdi, bolьşeviig revoliyycen heremzee ulam şangadxaxabdi geze bejee ujalganabdi.

Faşiizmiin muu muuxai sabaxiaar ariuun seber gazartaa negeş geşxe geşxyylxegyibdi!

Leenin—Staalinai Byxexolbooni (bolьşeviig) Paartiin Centraalin Komiteed ba manai inag nyxer Staalin mandatugai.

Syydei priigovorii haişaanabdi

Rydaolьf aral, ijyyniin 12 (raadioo)

Manai gyrende, manai zargaltai baidalda, byxe delexei dəərxi ebte amagalan baidalai tulguur bolxo xygzeze jabaa byxii xyn tyreltenei etigel naidamza bolon manai orondo esergyysen Tyxaçeevski ba bişedei xehen buzar muuxai gemte yilenyyd tuxai raadioogoor duulaxadaa dosoomnai gyn jixeer zebyyrxel busalaba.

Moskvaahaa 3 mingan modonoi gazarta—Aarktikiin zyrxen deere baihan bidener Exe orondoo urbagşadii syydlehen syydei priigovorii haişaanabdi. Staalinai tugii toiron nigtaar zagsahan, Ulaan Aarmi ba tymer mete Arkoom nyx. Voroşiilovai inaglal ba naidalgaar xyreelegdehen byxe orontoigoo negen hanaltaibdi.

Ekspediiciin ba Rydoolьf aralai ybelzegşedei daalgabariaar **Şmiidt, Vodopьjaanov, Moolokov.**

Pariiziin rajoonoi komuniistnuudai suglaan bolbo

Ijyyniin 9-de Pariiziin Myytiyalitein ordondo Pariiziin komuniistanuudai suglaan bolzo, tus suglaanda 5 mingan komuniistnuud baiba. Fraanciin komuniis paartiin geniraalin sekretaarь Moriis Toreez bolbol, paartiin CK-ai zygheə yngerhen zilei aradai froontiin dyn tuxai elidxel xehen ba myn Fraanca gyrenei gadaadiin poliitika tuxai zogsozo temdeglelsehen baina. Pariizada bolzo baigaa ulasxoorondiin viistavkiin amzalta bolbol aradai froontiin erşemtei jabaza baihanai gerşe bolno geze Toreez elidxel soogoo temdeglebe. Baha, goorodoi zon ba xydeəgei dunda şadaltai tariaaşan zondo gyrenhəə tuhalamza xyrgexe tuxai abtagdahan xemzee nyyd bolbol goorodoi ba xydəəgei zonoi baidalii hergeeze bolgozo baihan baina geze Toreez xelebe. Niitiin xydelmeriii emxidxexe ba nahatai bolohon xydelmerişedte peense olgoxo tuxai gyrenei tedxemziin xuuliii ebdexiin sabotaaza xeze baihan finaansiin aligaarxiii elişelen xelebe. Saaşaa, Toreez bolbol aradai froontiin ilalta xadaa, bişe gyrenyydteş eb nairamdal ba demokratiii bexizyylxe xedeleende jixe xen nyleənyydii, ilangajaa Ameerikiin Xolbooto Ştaad, Gollaandi, Beelьgi, Finliaandi ba Liyksembyyrgede tataza baina geze xelebe. Kataliig zonoi dun da faşiizmada duragyi sexe jabadal garaza baihan ba ene bolbol tede zon teeşe garaa harbaixii komuniistanuudta hanuulza baihanai tuxai xelehen baina.

Toreez bolbol, Fraanciin gadaadiin poliitika tuxai xelexedee, Bliymei zasagii kriitikelhen baina. Jyre Bliym bolbol aradai froontiin prograamatai zoxilduulan eb nairamdalai poliitikii emxidxexe ba myn Ispaani tuxai Liigi-Naaciin ustaavii barimtalan Ulasxoorondiin xuuliii xyndelexe johotoi baigaa hen gebe.

Praanciin komuniis paarti ba olon niitiin azalai konfidaacii bolbol Ispaaniin blokaadii buruuşaahan ba xamaadalsaxagyi gedegdeg poliitika xa daa tragiis faarsa myn geeşe geze temdeglehen baiхa geze elidxelxe xelebe. Ispaaniin socialiis, komuniistnuud ba olon niitiin xydelmerişenei sojuuziin xandaxa bişeg ba tereenşelen nyxer Dimiitrovei telegraama tuxai sonosxood, xojordugaar Internacionaalai xytelberilegşe de Brykerei ygehen xariuugai udxa tuxai elidxelşehee xeleze ygexedenь, de Brykerei xelberxei xariuuda suglaan baigşad jixeer duraa gutaza baiba.

Alьmeeriii bombordirovaalhantai daşaramduulan jabuulxa xemzeenyydii xelsexiin tula komuniis ba socialiis paartinuudii xamtaruulza nacionaalin komiteed tataxa tuxai duradxalii Fraanciin socialiis paarti xylieeze abaagyi yngergehiinь elidxelşe Toreez şelen temdeglehen baina. Xeden olon socialiis ba komuniis paartinuud negen xamta xydelxe ba xojor paartiin xoorondo ton nigta baixiin eril te xehen togtoolnuudii garga za baina gebe.

Tus suglaan bolbol togtool soogoo CK-ai toosooji haişaahan ba komuniistuud xadaa, nahatai xydelmerişedte peense olgoxo, niitiin xydelmeriii emxidxexe, Liigi-Naaciin ustaav ba ulasxoorondiin xuuliii barim talxiin tyləə komuniistnuud temesexe johotoi gexe togtool gargahan baina. Togtooloigoo hyylde, xojordugaar Internacionaalda ygelen xandaxa bişegtei daşaramduulan nyxer Dimiitrovto bajarii xyrgeed, myn xojor dugaar internacionaalhaa zoxistoi xariuu ygegyidenь gemşehenee medyylbe. Manai negedel bolbol juundaş toroltogyi bejelyylegdexe johotoi gexe soogoo nai duulan temdeglehen baina.

(TASS)

Oilguulamziin xydelmeri yrgenəər jabuulxa

Muxar-Şiber. Ijyyniin 4-ei boltor Xara-Şiberei selьlai kolxoozuudta aimagai roor nyx. Siçoov, Zaganai veedai „Ulaan-Zagan", rnig" ba Poosteşevai nete kolxoozuudta aimagai iin naçaalьnig nyx. Ak- v, Zanginai somonoi somool" geze kolxoozdo ai paartin komiteedai sek ai orologşo nyx. Bagaagegşed Buriaad-Mongol ei Konstituuciin projeekt tuxai oilguulamziin xydelmeri jabuulhan baina.

BMASSR-ei Konstituuciin byxi zyilnyydii kolxoozniguud duulaad baixadaa, ilangajaa exener zonuud urda sagta ergyi, xynei toondo toologdoogyi jabahiijiinь hanaza bejedee re zişee aban baiza jixeer xelsehen baina.

Myneə əəhediingəə yndehen xuulitai bolhondoo ton jixe bajartai bainabdi geze kolxooznigud xelebe.

Tiigebeş, M-Şiberei aimagta SSSR-ei ba eneen deerehee yndehelhen BMASSR-ei Konstituucii byrin oilguulxa xydelmeri yrgenəər delgeryylxe geegyi. Kolxoozoo dotor nege negee suglaa xexehee bişe, birgaada deere ba tus tus kolxooznuudtai ymsetentei jarildaa, konsyльtaaca (taibari) xexe jabadal ogto emxidxegdeegyi.

D.N. Balzaniniin

ILЬJIIÇIIN DYY

Ijyyniin 12-oi yder Marija Ilьjiniiçna Ylьjaanovaagai uurag tarxidanь şuhan ejyylze tabin jyheteidee naha baraba. Terenei nahanainь azal jabadaliinь Ilьjiiçiin azal jabadaltai taharşagyi xolbootoi jym. Ilьjiniiçna bolbol, Ylьjaanovsk (urdanai Simbiirsk) goorodto baga nahajaa yngergehen baina.

Ylьjaanovtanai byle tere yjede nelieed bolbosorongi ba baidalaigaa talaar tyryy inteligeencede dyte baihan. Egeşener ba dyyner xoorondoo jixe ebtei, Ilьjiiç byri zaluuhaa xoişo baga dyyner Mariija Ilьjiniiçna ba Dmiitri Ilьjiiç gegşedte ylyy jixe duratai ba xaixaramzataigaar xandadag hen. Ylьjaanovaagai 9-tei baixada, jixe axanь bolxo Aleksaandr Ilьjiiç gegşe tere sagai gyrenei baidalii helgen ondoo bolgoxo zamii bederze, Rosiiido xydelmerişenei xydeleenei haja haja urgan baixa yjede xaanai xatuu darlaltada gansa negeeree esergyysedeg xuuşan zamaar temesen jabataraa 1887 onoi mai 8-da saazalagdahan baina. Axiingaa saazalagdahaniii duulaad, „ondoo zamaar jabaxa johotoi jym“ geze Vladimir Ilьjiiçiin xeleheniii Ilьjiniçna jixe bataar oilgozo, Leeninei zamaar jabaa hen.

Ilьjiiçii 1895 ondo Peterbyyrgde aarestalxadanь Marija Ilьjiniiçna exetejee xamta Piiterte jireze Ilьjiiçtei uulzahan baigaa. Piiterte baixadaa, 1886 ondo bolhon 30 mingan bys nexegşedei zabastoovkiin gol dunda baigaa. 1899 ondo Ylьjaanova aarestalagdaad Niiznide sylyylhen baina. Tendehee Moskvaada busaza jireed, byri erşemteigeer xydelze baitaraa 1901 onoi maartiin exi bagaar Moskvaagai paartiin organizaaciin xeregeer zeme legdeze aarestalagdaad, Samaarada sylyylhen baina. Mariija Ilьjiniiçniin susaraşagyi baatar zorigtoi, jamar badaa nege xiryy gy xariuu gy zantai xolildongi jym hen. Tiime xadanь bide naadalza „baabagain gylgen“ geze nereldeg hemdi.

Mariija Ilьjiniiçna „Iiskriin“ aagentnuud geze nerelegdedeg negen gryypede Samaarada xydelze baixa zuuraa, paartiin xojordugaar xuralda beledxel jabuulza baigaa. 1903 ondo bolhon xojordugaar xural deere, paartiin xojor bolzo taharxada, Ilьjiniiçna tere doroo bolьşeviiguudai talada oroisohon baina. Xydelmeriii byri yrgeneer jabuuldag bolhon baigaa. Suuta 1905 on dytelze 1904 onoi janvaarь hara soo M. I., Dmiitri Ilьjiiç, terenei hamgan, egeşe Anna Ilьjiniiçna ba bişed Kiijevte baitaraa aarestlagdahan baina. Ylьjaanovaaji 1904 onoi ijyynьde tyrmehee gargahanş bol şanga xaruul tagnuulii tabihan baixadanь xydelmerilxe argagyi baigaa. Tere yjede Ilьjiiç Zeneevede emigraacalza baigaa. 1908-1909 onuudai xaratanai reaakciin zilnyydte Ylьjaanova bolbol Pariiz oşozo Sorboonodo huralsaba. Tendehee 1910 ondo Saraatovta nyyze jireed baitaraa Saraatovai paartin organizaaciin xeregeer aarestlagdaad, Vologoodsk gybeernide 3 ziteer sylyylbe. Tende baixadaa, tymer zamaixidai dunda xydelmerildeg, mynge sugluuldag, bolьşeviig paartiin bexizexede ali bolxoor tuhaldag baihan jym. Mariija Ilьjiniiçna bolbol Ilьjiiçiin edixe xool, xubsaha xunar, baira baidalainь xoinohoo jixeer hanaagaa tabidag hen.

1917 onoi maarthaa xoişo 1929 onoi xabar boltor „Praavda“ gazeetiin sekretaarь, udaa teenь kolieegiiin geşyyn bolzo xydelmerilxe zuuraa xydelmerişen korrespondeentnuudai xydeleeniii ton yrgeneer delgeryylhen baina.

Ylьjaanovaaji olon tymen azalşad mededeg, eereeş xydelmerişeniii, rabkoornuudii mededeg hen.

Ilьjiiçiin buuduulhan ba xyndeer ybeşelhen, xoidteenь naha barhandanь Ilьjiniiçna jixeer gaşuudahan baina.

1933 onoi maartiin 8-da Leeninei oorden xaira olgogdohon baigaa. Paartiin 14 dygeer xural deere CKK-ai geşyynde hungagdaad, hyylde CKK-ai preziidiymde oroisozo paartiin şugam xazagairuulan ebdegşedtei temesehen baina. Paartiin 17 dugaar Xuralhaa xoişo Ylьjaanova bolbol Soveedai Kontrooliin komiisiin geşyyn, terenei biroogoi geşyyn, gomodoloi biyroojі erxilegşe bolon mynee xyrter xydelbe. Ene xydelmeridee jixe taaraza eseşe susaşagyi xydelmerildeg hen.

Tolgoinoigoo ybeşenei jixedehen baibaş Moskvaagai moziin ba goorodoi paartin konfereencanuudta edibxitei xabaadalsaza, tendehee xydelmeridee jireed baitaraa naha barşahan baina.

Leeninei zaxiaanuudii bejelyylxe xeregte nyxer Staalinai daaza baigaa onso jixe yyrgiinь oilgozo, Staalinda imagta inagaar xezee byxende xandadag baigaa.

Xynyyd naha barana daa, teed tedenei xehen xeregenь mynxe, tedenei durasxaliinь mynxe.

N. Kryypskajaa.

Žildee gurba daxin ybehe sabşaxa g

Moskvaagai moziin Riaazskiin rajoonoi „Kraasnii Oktiaabrь“ kolxooz bolbol sabşalangagai 45 gektaar gazarai ybehii ijyynь hariin 1-de xuriaaza abba. Ene kolxoozoi geşyydenь „sabşagdaad baihan ene 45 gektaar gazarai ybehenei xojordoxi sabşalgiil lьde, gurbadaxi sabşalgii tiaabrьda yngergexebdi“-ze, mynee uhalalgiin x meride zaxalaza orobo.

(„Moskoovskajaa kolxo jaa gazeeta“).

„Jyyş xexe geeşeb daa“

Muxar-Şiberei aimagai gyisedkoomoi baişan soo orxodo alban gazarnuudş olon, amitan zonş elbeg. Gebeş şuxala xegeer jirehen xynei şuud xeregee byteexenş berxetei baidag.

Negede aimagai tyseblexe tahagta orozo, Gurbadugaar taban zilei tyseb zoxiooxo tuxai jamar xydelmeri xeze baihiinь medexiin tula aimagai gyisedkoomoi baişan sooguur jabaza, aimagai tyseblexe tahagii xaana baihiinь asuuxada, medexe xyn negeş oldobogyi. Tahalganuudai yyde tata tatahaar jabataraa deede dabxarainь 3 daxi tahag soo orşobob. Tiixedemni, tere tahag soo xojor xyn huuza baigaad, terenei negeniinь aimagai planoviig Radioonov geeşeb geze malgaigaa ymdehen mahagar şara xyn stool deeree oboo ongi saarhan xeregyydii tabiaad le xudxaza huuba.

Zai jaaxab, xeregtei xyn oldoo xadaa, xehen xydelmerinь medegdene beze geze planoviig Radioonovtai xeereldeze exilbeb.

—Gurbadugaar taban zilei tyseb tuxai aimag soogoo jamar xydelmeri xexe tyseb hanaaşalaza bainabta geze asuuxada.

Xarin jamarş jyme x tuxai manda deerehee da ygei baina. Tiime tula ja tyseb hanaaşalagagyi bain —gebe. Tiixedenь:

—Xen eneen tuxai gargaxa johotoi jym,—ge Radioonov:

—Medenegyib, Arkoma tabigdaxa jym beze. T manai aimagta xydee kylьtyyren baidal xojo bişe, zavood, faavrika bai jyyş xexe geeşeb daa,- xariuusaad dyyrgebe.

* *
*

Eneen deerehee xar Muxar-Şiberei aimag mal ba tariaan azalii gol erxildeg respyyblike s tomoxon aimaguudai bolxo jym. Tiime tula g dugaar taban zil soo xoboo maltaza, sabşalan nai gazarta uha gargaxa rood tarilgii yrgedxexe, xoozniguudai aza hu tybxinyylxe, aimagai ty riniii kylьtyyren baidalt goxo gexe zergiin tuilai asuudalnuud baina.

N

Soveed xudaldaan deere

Agiin raimaagai amzalta

Agiin, aimagai magaziin bolbol arad zonoi xeregseltei ed baraanuudaar tahaldadag ygei, magaziin dotoroo kylьtyyren baidaltai, zişeete magaziin bolohon baina. Ene magaziinai erxilegşenь kopiratiivai azalda olon zil xydelhen staazatai nyxer **Gomboojev.**

Raimaag bolbol, zonoi ton xeregseltei jyymii tedenei eehediinь eriltiin johoor asarza naimaaldag. Zişcelxede, hain kostiyym, şavroo ba xroom gutalnuud, hain tymer oronuud, samovaar, ger dotorxi eldeb xeregselnyyd g.m. naimaadanь baidag.

Myn xudaldahan naimaagaa abagşadai gertenь abaaşaza yge deg ba baha zize jyymenyyd—tamaxi zuruul, miile g.m.ailaar jabaza naimaaldag baina.

Raimaag bolbol eeriingee tavaaroborootiin hariin ba kvartaalai tysebii 180 proceent xyrter dyyrgedeg baina.

Avraam Atuutov.

Paar xaxalalga deere amzaltatai

Selenge. Nojoxonoi somonoi „Kominteern“ kolxooz (tyryylegşenь, nyx. Sogtiin) bolbol ertiin paar xaxalalgiin tysebii 164 proceent dyyrgebe. Odoo xaxalagdaad baihan paarainь şaṅar hain. Paar xaxalalgiin xydelmeride azalai deede bytеese xaruulagşad: Galsan Bolxoin, Garma-Žab Erdeniiin, Darisuu Sogtiin gegşed azalaigaa noormii 150 haa 175 proceent dyyrgedeg baiba.

Ene kolxoozoi ertiin paar xaxalalgada jabahan bri nь, mynee paaraigaa xoj xaxalalgada orood ton xydelmerileze baina. G tariaanai brigaadada jaba şe xydelmerişedenь ybe riaanai xuriaalgii amz yngergexiin tylee maşiin segei zahabari, sabşalan zar arilgaxa xydelmeri xeze baina.

Şabdaga

PAARTIDA YNEN SEXE, ZALUU XYDELMERILEGŞEDII ŞUUD ZORIGTOIGOOR DEBŞYYLEXE

Socialiis oron bolbol tyryyşiin zilnyydte yniversiteed ba instityydyydte eeriingee kaadranuudii beledxexe argagyi baigaa. Xytelberilegşed, organizaatornuud, komandiirnuud ba vozaaguud revoliyyciin dabaltanuudii xamagaalxiin tylee graždaan dainai froontnuud deere bolhon temeselei ba amagalan taiban socialiis baiguulaltiin jabasiin yjede oloniitiin dundahaa urgaza garhan baina.

Mynee, bidende hurguulinuudş, yniversiteedyydş bii! Zygeer hurguuli bolbol nyxer Staalinai xeleheer—zybxen beledxelei şata bolno. „Kaadranuud hurguuliiin gazaa tee, bodoto xydelmeri deere berxeşeeltei temesexe temeselde, berxeşeelnyydii dabalgada johotoi gedegiin xatuuzalii olzo abadag baina“. Temeselde xatuuzahan, Leenin—Staalinai paartiin xeregte şuud sexeer bejee syn ygehen, iimenyyd kaadranuud manaida yder oyri ba çaas byri xatuuzan şireegleze gargagdadag, edener burjalan xygzeze baihan bytеelgiin baidalaar aza huuxa zuuraa, tuilai jixeer dyrişel olzo, eehediingee zol talaaniii ba şadabariii xygzyylze bainad.

Manai oron zaluuxan ba terenei kaadranuud niite deeree zaluuxanuud. Eeriingee deb zyylgii xylieeze baihan edekaadranuudta şuud zorigtoigoor yvde neeze vgexe xeregtei! Udaan xydelmerilhene staaz bolbol xydelmerilegşedii debzyylgede bidende gol yndehen kriteeri bolzo şadaxagyi. Zarim xytelberilegşedei tanil, oiro dyte baihan, niutagai xynyyd geg ledegyydii, tedenei poliitikan ba xeregei talaar xerzerge şadabaritai baihaniii xaraadaabangyigeer tyynşileze abadag şingieer, miin toxiooldoşonon, sybjektiivin, xaraamaa xarahan—meşçaan temdegeer kaadranuudii şilen ololgiin byxezeşehen meetodoi xereggyi baihaniinь labtai. Iime meetoduudii nyxer Staalin elegleн entee delhen ba BX (b) P-iin Pleenymeer erideer buruuşaagdaza soxigdohon baina. Xydelmerilegşedii şilen olxoiod „negedexi, poliitikan temdegeerenь gexe gy, bişeer xelexede edener poliitikan naidabariii xerzerge bejelyylze şadaxa bainab, xojordoxi, xeregiin temdegeer gexe gy, tedener jamar negen todorxoi xydelmeride xerzerge xereglegdeze bolxoor bainab“ (Staalin). Komaandiin kaadranuudai ideologin xemzeeji ba poliitikan xatuuzalii deeşelyylxe zorilgo tabigdaad baina.

Centraalin Komiteed ba zasagai gazar, Soveed zasagai yjede urgaza garahan Leenin—Staalinai paartiin xybyyd bolxo zaluu xydelmerilegşedii xariuusalgata xytelberilxii tuşaalda şuud zorigtoigoor debşyylelgede zişee xaruulhan baina.

Mynee yjede zarim yiledbeiriiin oronuudii, tende şurgahan trockiis—byxaarin şpioonoi gaaduud haa seberlelgiin procеess zybeer jabuulagdaza baina. Bide, trockiis-faşiis etegeedyydii utaza gargaad, tedeniii xuudan usadxanabdi. Bide negen doro şine xynyydii erşemteigeer debzyylxe johotoibdi. „Trockiistnuud ba bişe bişe xorologşodii sym usadxaxa ba şadabaritai, Soveed zasagta ynen sexe şine xydelmerilegşedii debzyylxe“ gehen, iime zorilgii nyxer Moolotov BK (b) P-iin CK-ai Pleenym deere xelehen elidxel soogoo tabihan baina. Zygeer xeden olon niutaguudta ba ilangajaa azyiledberide debzyylelgii den aalixanaar jabuulana. „Xynyydei dutaxa“ tuxai jixeer xelsedeg baina. Manai zavooduudta ceexei naçaalьnig gy, maasteriii byri xariuusalgatai xydelmeride debzyylxedee gy ali xarin heerge tedeniii byri berxe xydelmerilegşedeer helgexe bolood baixadaa-Manaida xynyyd ygei“ geze gemereen garadag baina. Arkomaaluudhaa xynyydii erideg, tedeniii dytiin yiledberiiin oronuudaar ba tere baitagai bişe goorouduudaar biderdeg, ba tiixetei xamta yiledberi deere urgaza garhan ba debzyylelgede beledxeglehen. zaluu xysenyydee xazuudaa daraad baiza baidag baina.

Tere baitagai, Leeningraadai „Kraasnii treygoolьnig“. Dneepropetroovskiin Petroovskiin nemzete metaluurgiin zavood şingiiin. manai oronoi xuuşanai zavooduudta jamarxanş xydelmerilegşedii helgelge jixexen megdelge gargadag baina. Tuilai jixe yiledberiiin dyrişeltei iime zavooduud bolbol gansaxan eertee bişe, myn urgan garaza baihan şine zavooduudta xytelberilegşedii beledxexe johotoi, edener bolbol gyrenei aparaalta kaadranuudii beledxexe johotoi. Petroovskiin nemzete zavoodai direektor nyxer Biirman iigeze xeel

—Zavoodta 25 minga xyn xydelene. Iime ol nyyd soohoo şadabari zoltoi talaantlig xynyy zaar ygeigeer udxan ab olozo bolxo, tedenhee y riin deede, dunda ba zergiin komandiirnuudai hain kaadrnuudii beledx myyzyylze bolxo baiha marş pessimiist buruuşaa za şadaxagyi baina. Tiim gaa geeşehaanь. bide jy nabiibdi? Gansaxan paar telberilegşed, johoşolon teehee rekomindaalagda şe, zygeer inzeneer tee xydelmerilegşed byxen gexe asuudal, zavoodoin zaa teehee xynyydii yn bederexe jabadadalda xy baina Bide eehediing nyydii johotoi gedegeer abza şadaagyibdi... arbaad mingan şadabar nyyd, talaantlig xynyy naida bii. Xuuşan hu yldeze, gutaza exilxegy lada tedeniii gansaxan abxa ba sag soonь de jabadal xeregtei. Bed olxot“. Geze nyxer bideniii hurgadag!

Bedereed le baibal, zaluu inzeneernyydei xeden zuugaad erxim h veed zasagta şuud sex nizaatornuudii bide. o Xarin manai staxaanov

Komsomooloi oorganuudai hungaltanuudii emxidxexe tuxai

BLKZS-ai byxii organizaacanuudta

ɔomooloi oərganuudai
uudii jabuulxadaa
CK-ai III pleenymei
agdahan togtoomzii
elberi bolgoxo şuxa-
omooloi oorganuudai
xexedee spiiskiin jo-
ʒaa ygelgii xorimzol-
datuura byxende, tus
uugaa ygeze hunga-
ndi datuurii arsan
ɔa tedeniii kriitikelxe
erxii komsomoolşuud
xangaxa.
ganizaaciin komitee-
ıungaltahaa exileed
CK ai hungalta xyr-
omooloi oorganuudai
xexedee xaamal (niuu-
· duugaa ygeze hun-
dalii togtooxo".

al (niuusa) johoor duu
e hungaxa daa:
poorganuud, ceexei,
tahagai, fakylьteedai
ɔloi organizaacanuu-
ɔogoi geşyynyyd ba
anuud, komsomooloi
nizaacanuudai komi-
(xaana, komiteeduud
yyd ba sekretaarь-
jkoomuudai, gorkoo-
kryzkoomuudai, moz-
ai, xizkoomuudai, yn-
respyyblikenyydei
K-ai pleenymyydei ba
komiisiin geşyyd;

iin, smeeniin, tahagai,
lai komsomooloi or-
nuudai biyroogoi sek-
ud biyroonuudai za-
ud deere hungagdai
omooloi exin organi-
omiteeduudai sekre-
l, rajkoomuudai, gor-
i, okryzkoomuudai,
udai, xizkoomuudai
i respyyblikenyydei
K-ai sekretaarьnuud
ogoi geşyyd (zoxixo
udai pleenymyyd
gagdana);

somooloi exin organi-
dhaa rajoonoi ba goo-
nsomooloi konfereen-
oşoxo delegaaduud
oi, goorodoi ba ookry-
somooloi konfereen-
a moziin, xizaarai
oloi konfereencanuud-
ta ba respyyblikiin xuralnuud-
ta oşoxo delegaaduud bolno.

3. Hungaltii jabuulxiingaa
urda tee komsomooloi suglaan
bujuu konfereenca deere nee-
mel johoor duugaa ygeze,
komsomooloi oorganuudta hun-
gagdaxa johotoi geşyyd ba
kandidaaduudai tooji togtooxo
johotoi.

Exin organizaacanuudai ko-
miteeduudai sostaav suglaa-
gaar 11-hee deeşe bişe xyntei
baixaar togtoogdoxo baina.

4. Komsomooloi oorganuudai
şine sostaavta oroxo kandida-
tuurnuud komsomoolşuudaar
oruulagdaza ba tedeniii kom-
somooloi suglaan deere bujuu
konfereenca deere sexe tabiza
tus tustanь xelsegdexe (komso-
mooloi komiteedai geşyynyyd
ba kandidaaduudii ami amiaa-
ranь).

Uridşalan spiiske zoxiooxo
ba tereniii xelselgii konfereen-
ciin plenaarin zasedaaniiin
(suglaanai) gazaa teegyyr ja-
buulxii xorimzolxo.

Komsomooloi oorganuudai
sostaavta oruulagdahan byxii
kandidatuurnuudii xelselgii
BLKZS-ei konfereenciin bujuu
komsomooloi suglaanai prezii-
diymde tedenei orohonoinь jo-
hoor bişegdehen zuramaaranь
jabuulxa.

5. Komsomooloi oorganuudai
sostaavta oruulagdahan kandi-
datuurnuudii tus tustanь xel-
sexedee, tedeniii arsan gargaxa
xizaargyi erxe xangagdahan
baixa johotoi, bişeer xelexede
konfereenciin delegaad byxen
bujuu komsomooloi suglaanda
xamaadagşad byxen tabigda-
han kandidatuurnuudii xedii-
jinş arsan gargaza bolxo ba
tabigdahan kandidatuur byxe-
niii „zybşөөhen" bujuu „buruu-
şaaza" xediiş delegaaduud yge
xeleze bolxo.

Tabigdahan kandidatuurnuud
byxeniii xelselgii boliuulxa
asuudalii konfereenca bujuu
suglaan şiidxexe baina.

6. Komsomooloi hungalta
deere BLKZS-ai geşyynyyd,
nahanai jixe bagiin ilgaagyi,
bygede hungagdaxa ba hun-
gaxa erxetei. Gansaxan, BLKZS-
ai geşyynei kandidaaduud zyb-
şelsexe duunai erxetei.

7. Kandidatuurnuudai xelsəg-
dehenei hyyleer, xeniii arsan
gargaxiin duradxalnuud orohon
bainab, tereniii komsomooloi
oorganuud hungaltii xaamal
(niiusa) johoor duugaa ygeze
jabuulxiin tulada konfereenca-
nuudai bujuu suglaanuudai xe-
ze baihan spiiskde oruulxa gy
ali oruulxagyi gy gehen asuu-
dalii tus tusdanь neemel johoor,
duugaa ygeze şiidxexe. Tiixe-
dee arsan gargaxa zybşөөhen
ba myn buruuşaahan duunuudii
tooloxo şuxala, arsan gargaxa
tuxai duradxal oruulagdaagyi
kandidatuurnuud duugaa ygeze
şiidxelge ygeigөөr spiiskede
oruulagdana.

Komsomooloi suglaanuud bu-
juu konfereencanuud deere
duugaa ygelgii tooloxiin tulada
tusxai toololgoşonuud neemel
johoor duugaa ygeze hungag-
daxa baina.

Xaamal (niuusa) johoor duu-
gaa ygeze hungaxiin tulada
xegdehen spiiske bolbol jamar
negen temdeg ba budagdaltai
baixagyi ba noomirlogdoogyi
baixa johotoi.

8. Komsomooloi oorganuudii
ba konfereencada delegaaduu-
dii hungaxiingaa urda tee xaa-
malaar (niuusaar) duugaa ygel-
giin dyngii tooloxiin tulada
komsomooloi suglaan bujuu
konfereenca neemel johoor
duugaa ygeze suglaanai bujuu
konfereenciin togtoohon too-
goor, toololgiin komiisii hun-
gaxa johotoi.

Duugaa ygelgiin urda tee,
toololgiin komiisiin tyryylegşe
suglaanda xamaadagşadii, kon-
fereenciin delegaaduudii xaa-
mal (niuusa) hungalta jabuulxa
tuxai BLKZS-ai CK-ai inst-
ryykcetei tanilsuulxa ujalgatai.

Xaamal (niuusa) johoor duu-
gaa ygelgiin urda tee hungal-
giin xairsaguudii beledxexe,
tedeniii şalgaxa ba lasadaxa
gy, ali suurgalaxa ujalgatai

9. Komsomooloi oorganuuda
hungalta xexedee, xaamal
(niuusa) johoor duugaa ygelge
komsomooloi xaamal suglaan
deere bujuu BLKZS-ai konfe-
reencanuudai xaamal zasedaani
deere jabuulagdaxa johotoi.

Ene suglaanda bujuu kon-
fereenciin zasedaanida BLKZS-
ai geşyynei kandidaaduud ba
zyblexe erxetei delegaaduud
oroxogyi baina.

10. Şiidxexe duunai erxetei
delegaaduud bujuu saglaanda
xamaadagşad byxen, komso-
mooloi oorganuudta hungaxiin
tulada komsomooloi suglaan
bujuu konfereenciin onsolhon
kandidatuurnuudai spiiskiin
(maşiinadagdahan gy ali seber
nigtaar garaaraa bişehen) ne-
ge xehegii gartaa abxa baina.
Delegaaduudai mandaad dee-
re bujuu, komsomooloi suglaa-
nuud bujuu konfereencada xa-
maadahan BLKZS-ai geşyy-
nyydei spiiske deere, suglaan-
da xamaadagşa ba konfereen-
ciin delegaad duugaa ygel-
gede xamaadaa gehen temdeg
erxe bişe tabigdahan baixa
johotoi.

Toololgiin komiisa bolbol
duugaa ygelgede xamaadagşa-
dai tootoi, tedende ygtehen
kandidatuurnuudai spiiskiin
xehegei toogoi tudaldaxii ada-
glan şalgaxa ujalgatai.

11. Suglaanda xamaadagşa
bujuu konfereenciin delegaad
byxen xaamal (niuusa) johoor
duugaa ygeze hungaxadaa
kandidaaduudai spiiske deere
kandidatuurnuudii ballaxa
bujuu, komsomooloi oorga-
nuudai sostaabta, suglaan dee-
re bujuu konfereenca deere
xelsyylegşedei ba myn komso-
mooloi ali negen geşyynei
kandidatuurnuudai dundahaa,
şine kandidatuurnuudii xedii-
jiiş nemeze oruulxa erxetei.

Xaamal (niuusa) johoor duu-
gaa ygeze hungalta xexiin tu-
lada xegdehen spiiske temdeg-
gyi, noomergyi ba duugaa
ygegşiin gar tabilgagyi baixa
johogyi.

12. Duugaa ygelgiin byyleer
toololgiin komiisa bolbol zab-
har sonosxozo, ene zabharai
yjede hungalgiin xairsaguudii
neeze, suglaanai bujuu kon-
fereenciin bolzo baihan gerhee
garangyi tere doroo, komso-
mooloi oorganuudai geşyyd ba
komsomooloi oorganuudai ge-
şyynei kandidaaduud, myn
konfereencada elьgegdexiin
tulada hungagdahan delegaa-
duud byxeniii tus tustanь
abza duugaa ygelgiin dyngii
gargan togtooxo johotoi.

Toololgiin komiisa bolbol
„zybşөөhen" ba „buruuşaa-
han" duunuudii, kandidatuura
byxende tus tustanь toolozo
gargaxa ujalgatai. Toololgiin
komiisa bobol duugaa ygelgii
toolhonoigoo hyyleer, proto-
kool bişeze, duugaa ygelgiin
dyngii kandidatuura byxende
tus tustanь gargaza oruulxa
ba komiisiin byxii geşyyd
protokool deere garaa tabixa
johotoi.

Duugaa ygelgiin dyngii too-
lozo baihan ger soo toololgiin
komiisiin geşyydhee bişe xenş
baixa erxegyi.

13. Toololgiin komiisa bol-
bol xamtiin suglaan deere
bujuu BLKZS-ai plenaarin za-
sedaani deere kandidatuura
byxende tus tustanь garahan
duugaa ygelgiin dyngei tuxai
elidxel xexe johotoi. Olonxiin
duuji abhan kandidatuur-
nuud komsomooloi oorganuu-
dai sostaavta hungagdahan
deere toologdono, zygөөr-
komsomooloi suglaanda xa-
maadahan BLKZS ai geşyydei
bujuu konfereenciin şiidxexii
erxetei delegaaduudai xagad-
haa olonxinь duugaa ygehen
baixa johotoi.

14. Xaamal (niuusa) johoor
duugaa ygelgiin byxii mate-
riaalnuud (kandidaaduudai
spiiske, bişehen medyylgenyyd,
duu toolhonoi dyn, toololgiin
komiisiin protokool) komso-
moloi oorganuudta niuusa
dokymeentnuudtai ton adliaar
xadagalagdaza baixa johotoi.

Byxexolboonoi Leeninei
Komuuniis
Zaluuşuulai Sojuuzai
Centraalin Komiteed.

ı xarilsaanai Arkom
M. Kaganoovic, haja-
eeze maşaniist Piootr
sii Doneeckiin tymer
aviaanskiin paravoozoi
naçaalьnig bolgozo
baina. Krivonoos
ɔ organizaatoran şa-
rgaza baina. Moskvaa-
kopodşiipnigai zavood-
anovşa Jysiim gegşe
iin alxanuudai tahagai
igaar xeden hara xy-
eze baina. Zavoodai xy
egşedei niitiin mederel-
eeJysiim bolbol өөrtөө
han naidabarii xa-
adaa. Leningraadai gu-
„Skoroxood" faabrika-
erskoin naçaalьnigaar,
şe zilde gutalşa baihan,
vşa Nikolai Smetaanin
aigaar xydelmerileze
Zygөөr, xer tiigebeş
vtaniii debzyylelgede
ı bagaxanaar hanalaa
lag baina. Zişeelxede,
ta Aleksei Staxaanovii,
ovii ba bişe medeeze
vtaniii staxaanov mee-
il instryyktөrnyyd bol-
milohon baina. Hajaxan
ɔ deere bolhon instryyk-
debzyylegşedei zyb-
ere, paartiiin Doneeckiin
oi ba Donbaasyygoliin
martazraihan jabadai
dehen baina. Xynyyd
geze xenheeş ylyygeer
og myn le Doneeski
Basseinada, zaluu inzeneernyy-
dii zoriuulgahaanь gazaaguur
xeregleze, tedeniii kanceliaarta
huulgadag baina. Nyyrhe abal-
giin statiis medeeji zoxioolgo
deere sag yrgelze huuza baihan
inzeneer bolbol jaban xezeede
nege statiistig bolzoo bolxo
gy, zygөөr jaagaaşhaa inzeneer
baiza şadaxaa bolixo baina.
Kaadranuudii xymyyzyylelgede
xeşeel oroldolgo gargaza bai-
han bolьşeviig xytelberilegşed
iime jabadalii toxioolduulza
bolxoor geeşe aal?

Şaaxtiin proceessei hyyleer
tere yjede paarti bolbol xydel-
merişed partiicanuudai gori-
toixon otriaadii hurguuliiin
handali deere huulgaa hen.
Ene bolbol „paartitiisiaçni-
guud" baihan baina. Trockiis
xorologşodoi xeden olon gazar-
nuudta, zişeenь xiimiin azyi-
ledberide, ede xydelmerilegş
şedii soxizo, tedende zam yge-
deggyi baihan jabadal yseen
bişe baigaa hen. Ynen sexe
bolьşeviigud parttiisiaçniguu-
dii—ba parttiisiaçniguudiis bişe
—soveedai deede hurguuli-
nuudta xymyyzyylegdehen,
bolьşeviizmii şudalhan niuur-
nuudii azyiledberiiin koman-
diirnuudai tuşaalda şuud zo
rigtoigoor debzyylexe gy
jyynde bolxogyib?

Zybxen Staalinai xojor ta-
banzilei zilnyyd soo deede
hurguuli dyyrgeze garhan
gurban zuu minga ylyytei
graazdanuud, xysed ba gyised
bişe dunda hurguuli dyyrgeze
garahan doloo milioon şaxuu
graazdanuud manai oron soo
yngeregşe zilde bii baihan
baina. Ulaan Aarmi bolbol
өөriingөө zerge soo, xeden zuu
mingaad zaluu xynyydii hur-
gaza gargahan baina. Ynge-
regşe zilde gansaxan xynde
azyiledberide 400 minga ylyy-
tei xydelmerişed socialiis azalai
staxaanovtanai kyyrsii ba maas-
ternuudai kyyrsii dyyrgee hen.
Mynөө xynde azyiledberiiin
xydelmerişedei gurbanai xojor
xubihaa dyrbenei gurban xubi
xyrter eldeb hurguulinuudta
orozo, texniis huralsalda xa-
maadaulagdahan baina. Xeden
zuu, mingaad xydelmerilegşed
yiledberihөө taharangyi jixe
ysedөөr huraza baina. Tiixe-
denь xyn dutana geze xeleze
jaaza bolxo geeşeb?

Manda xynyyd bii, zybxen
tedeniii medeze abxa xeregtei.
Bederegtii, oloxot!

Paartida ba Staalinai Cent-
raalin Komiteedta şuud sexe,
Soveed zasagta şuud sexe zaluu
kaadranuudii zorigtoigoor
erşemteigeer debzyylegtii!

(*„PRAAVDIIN" tyryy bişeg*).

Sagaan Uuliin selьpoodo xeregtei baraan ygei

Agiin aimagai Sagaan-Uuliin
selьpoodo, zondo xamagai ty-
ryyn xereglegdexe ujalgata
assortimeentiin ed baraan ygei
baihaar xeden hara bolbo. Zi-
şeelxede: sai, maxoorko, saaxar,
vermişeelь krypaa, miilo, utaha
g.m. ton şuxala zyilnyyd jyre-
dөөş ygei baina.

Ene selьpoogiin tyryylegşe
Zaapov bolbol „sai, maxoorka,
papiroos g.m. tavaarnuudta ne-
meltiin sen xegdexegyi tula bi-
dende olzo oldoxogyi, tiigeed
naimaaldag ygei bainabdi"—
geze amarxan xeleze huuna.

Iime xoirog buzagai xeregii
raipotrebsojuuz medeheer bai-
gaad, tere Zaapovtaa xemzee
abadaggyi duraaranь tabizor-
xiood, zasagai togtoolii dyyr-
gyyldeg ygei, xarin tereeniii
xazairuulan ebdyylze baina.

A. Agiinski.

Xydelmeriee şangadxiit!

Agiin aimagta osoaviaxiimei
xydelmeriin ugtaaş xereglegde-
deggyi. Osooviaxiimai aimagai
soveedai xydelmerişed geze
gurban xyn baixa jym. Tiigeed
ede nyxed salin abxahaa bişe
jamarş xydelmeri jabuulnagyi.
Xydөөgyyr baigaa osoaviaxiimai
exin organizaacanuudii erxilxe
jabadal ogto ygei. Saarhan
deerexi medeegeer 40 garan
osoaviaxiimai exin organizaa-
canuud ba xeden duugaad ge-
şyynyyd toologdoxo baibaş
ynendөө tedenь lab bii ygeinьş
medegdexegyi. Soxomdool te-
denei xeze baihan xydelmeriin
oldoxogyinь lab baina.

Osoaviaxiimai aimagai sovee-
dai xydelmerişed mynөө xyr-
ter BK (b) Paartiiin CK-ai
osoaviaxiimai xydelmerii şi-
nedxen baiguulxa gehen zaa-
baritai tanilsaagyi. Өsoavia-
xiimai aimagai soveedai zase-
daani geze 1937 on soo oroi-
dooş bologoygi şaxuu baina.

Osoaviaxiimei soveedai xy-
delmerişed bolbol paartiin ba
komsomooloi, profsojuuzai or-
ganizaacanuudai ba oloniitetei
barisaagyı. Osoaviaxiimai aima-
gai soveedai xydelmerilegşed
nyxed Zamsaraanov, Nazii-
mova, Myynxin gegşedei kan-
siliaartaa xydelze baixahaa xa-
ragdadaggyi.

BMASSR ei Osoaviaxiimai
soveedai zyghөө ene aimagai
osoaviaxiimai xydelmeriii şal-
gaza yzөөd saaranь xydelmee-
riinь erşemteigeer jabuuldag
bolgiit!

D. S. Agiinskii.

Germaaniiin floodoi Alьmeeriii dobtolgo

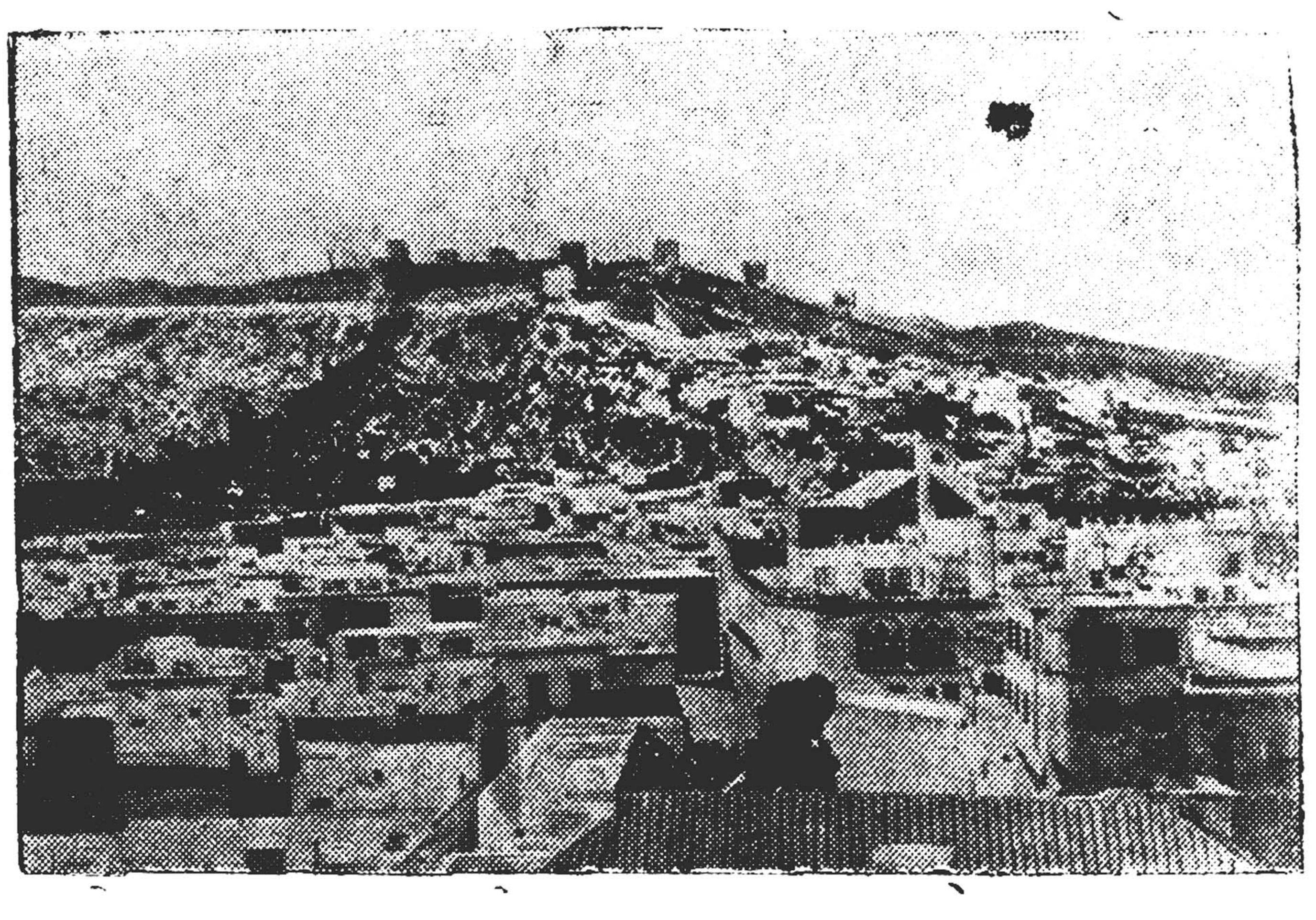

ZURAG DEERE: Main 31-de Germaaniiin seregei koraablinuudai zerlig boombodolgodo dobtoluulhan Alьmeeri goorodoi jyrenxii tyxel. (Sojuuzfoto).

Ispaanidaxi froontnuud deere

(TASS-ai medeeselnyydhee)

Centraalin froont

Madriidai froontiin Karabançeelь rajoondo yimyyleeşenei niuuhan miinenyyd teherxedee, respyybliikiin seregyydte jamarş xoro xeze şadaagyi, xarin yimyyleeşenei өөhediinь byleg seregyydii gemteebe. Gavaas aagenstviin Madriidhaa medeesehenei johoor, respyybliikiinxinei boombodolgohoo Yseeredexi gurban gernyyd jixeer gemteze, tende xorood baihan yimyyleeşed zugadaxa uşartai bolhon baina.

Respyybliikiin seregyyd Eskoriaal rajoondo şine ataaka xebe. Rableedo-de Çaveela tosxondo baihan yimyyleeşen zailan oşobo.

***

Biskaajiin froont

Respyybliikiinxinei zeniit artileeri bolbol yimyyleeşenei xojor samoliooduudii buudaza unagaaba.

Yimyyleeşenei ba interveentnyydei aviaaca bolbol Biskaajiin froontiin olon yçaastaguudii xyşeteigeer boombodobo. Reiter aagenstviinBilьbaao goorodhoo medeesehenei johoor, ijyyniiin 12-oi yder „Jyynkers" ba „Geejinxeilь" samoliooduud Bilьbaaoji boombodohon ba pylimioodoor buudahan baina. Bilьbaao goorod, froont xojoroi xoorondoxi rajoondo yimyyleeşenei samoliooduudai boombodoogyi dereeven geze ygei geeşe xe. „Britiiş Junaited Preessiin" korrespondeentiin Bilьbaao goorodhoo medeesehenei johoor, ton olon dereevengyyd handargagdahan baina. Yimyyleeşed bolbol byxe delxei deere medegdeze baihan Verliisiin xyygedei sanatooriiiş heşxelgyigөөr boombodohon ba pylimioodoor buudahan baixa jym.

Bilьbaao goorodhoo zyyn tee Lesaama ba Larrabesya rajoondo baihan respyybliikiinxinei poziicii yimyyleeşenei seregyyd ton xyşeteigeer tyrihen zandaa. Respyybliikiinkin bolbol ijyyniiin 12-oi yder jaaxa argagyideze oboroontingoo xojordugaar şugam teeşe gedergee suxarihan baina. Ijyyniiin 13-nai hyni respyybliikiin seregyyd xeden gazaraar koontrataakanuudii xebe.

Myn ijyyniiin 13-ai yder, yimyyleeşenei samoliooduud Bilьbaao goorodto xeden daxin niidezejiree.Boombodolgohoonь bolzo 34 gernyyd, myn tereen soo aangliiin koonsulai ger handaraba. Yxehen ba şarxatahan xynei too dab deere medegdenegyi.

Santandeerai froont

Ijyyniiin 13-nai yder, respyybliikiinxin bolbol daisanaigaa poziicodo ataakalan orozo, 4 kilomeetriin tuxai uragşaa dabxiaad, Ygyeelas ba Aeedo Las Pyveblas tosxonuudii ezelhen baina.

Aragoonoi froont

Yimyyleeşenei Bөlьçiite şadarai bexizyyleltenyydii ba Saragoossa şadarai aerodroomii respyybliixiinxinei aviaaca xyşeteigeer boombodozo jixexen gemteel xebe. Yimyyleeşen bolbol respyybliikiinxinei aviaaciin ene dobtolgodo jamarş xariuu ygeze şadangyi halahan baina.

***

Astuuriiin froont

Ovijeediin rajoondo xojor talahaa artileeriaar ba pylimioodoor buudalsahan xebeeree. Piiko deelь Paisaano tosxondo baihan yimyyleeşenei seregyydii respyybliikiinxinei artileeri amzaltataigaar boombodozo, yimyyleeşende goritoixon xoxidol yzyylbe.

***

Kordooviin froont

Respyybliikiin seregyyd bolbol Grenaada goorodhoo urduur baigaa Looma deelь Navalьkaraasa niutagii ezelebe. Yimyyleeşenei 26 xyniii pleende abba, 9 pylimiood, 30 vintoovko ba bişe bişe seregei xeregselnyydii buliaaba.

***

Urda froont

Kordooviin proviinca dotor Penьjarooja ba Vilьjaarta rajoondo respyybliikiinxin amzaltatai dobtolgo xebe. Ijyyniiin 12-oi yder Psoblaankiin rajoondo udaaxan baildahanaigaa hyyleer, respyybliikiinxin bolbol Fyeente Ovexyyniin şadarxi tolgoinuudii ezelhen ba hyylei 8 xonog soo xodo yimyyleeşenei medelde baigaa Serro Gordooji bulimtaran abhan baina. Pasoblaankohoo uragşaa 37 kilomeetriin gazarta baihan Vakaar gedeg derecveniii ezelze, Kordoova, Vilьjaarta, Fyeente Ovexyyna gurbanai xoorondo yimyyleeşenei tymer zamaar xarilsan xolbooxo argii tahadyyrebe. Yimyyleeşenei seregyyd ene aldahan poziicojoo busaan abxiin zabdalganuudii ngente bişe xehen bolboş jamarş yre gaargaagyi, xarin jixexeneer gaztataad halaa.

SAADHAA GARXADAA...

Ulaan-Ydiin tymer zamai der gedexi saad ijyyniiin 5-haa neegdeed, tende ydeşe byri taan ca ba sengelgen bolodog baina. Goorodoi zaluuşuulai syleetei sagaa yngergemөөr tymer zamai saadhaaş bişe tiime sengelgiin gazarş ygei baina.Saad soo jixe sebereer zahahan taanciia talmai bii. 3-4 minuuta naadaad 10-15 minuuta soo amaralta xedeg dykovoi orkeestr bii. Myn xazuudanь „restoraanş" baixa.

Ene saadta ilangajaa amaraltiin ba amaraltiin urda ydeşelen goorodoi zaluuşuul jixe olonooroo oşodog baina.

Tee oroişog—12 çaashaa xoişo bolxodo, saad soo xyngyi gazar oldoxogyi,olon zon bii bolodog. Edeen soo arxi uugaagyi xyn ysөөn jabadag. Arsaldaan, xereldeen taharxagyi. Taancada jabahan zonoi erjexe zuura malgainь ygei bolood le orxixo uşar ali olon.

Saad sooxi laampanuudai untaraad baixada sengegşed ba taancaşad megden handan saadhaa garxa yyden teeşe subaxa jym. Saadhaa garxa yydenь oroi gansa aad, negel tomo xynei arai geze garxaar uitan. Tere yydeer tede olon zonoi hubariza gartar hyylşiin xynei untaza sadaxaar bolodog.

Jyynde tiimeb, gexede saadai direekce jirehen zonhoo bileedei mynge abxaa martaagyi aad, suglarhan ailşadaa mordoxuulxaa martaa gexede bololtoi. Adag 20 xynei jamarş tyriseldөөgyigөөr zergeleed garxaar jixe yydetei baigaad, tereenee neexegyi baixanь gaixaltai.

Saadtaa suglarhan ailşadaigaa amaraad, sengeed, taancalaad busaxadanь, tyrseldyylze xaşalduulza zoboongyi, busaaxiin tuxaida tymer zam deerexi organizaacanuud ba Ulaan-Ydiin gorsoveed bolbol ene uşarii anxaraldaa abza, negen xemzee abxanь şuxala baina.

B.N. Darzaajin.

CENTRAALIN GAZEETANUUDAI XUUDAHANUUDHAA

Gektaar gazarhaa 60 ceentner şeniice

Baruun - Sebiirei Beloglaazovskiin rajoonoi „Iiskra" geze kolxoozoi tariaanai brigaadai nyx. Jifreemov gegşiin zvinoo bolbol 1936 ondo, şiniice tarixa xedexen gektaar gazarta turşalga xehen baina. Jamar xemzeenyydii abaab gebel, gazariinь şibxeer ba [yneheer ytegzyylze, myn erxim zergeer eldeze tarilga xeed, nogoonoinь urgaza exilxehee xoişo bog burtag ybehiinь tyyze tereenhee 60, 9 ceentner, urda yzegdөөgyi hain edieetei, altan şingi, seber haixan şiniice abhan baigaa.

Ene turşalganь Baruun-Sibiirei kolxozuudta tunxag bolzo, ene moziin kolxoozuudaar mynөө zilei tarilgiin exilhenhee xoişo 2000 şaxuu zvinoonuud, nyx. Jefreemovai zvinoogoi dyrşelii xalan abza, gektaar byxenhee 50 ceentner şeniice abxabdi—geze, naiduulgaa ygehen baina.

Nyx. Jifreemovai olhon dyrşelii xalan abxa tuxai Baruun-Sibiirte bolzo baigaa xydelөөn bolbol Vostooçno-Kazaxstaanda baha yrgenөөr delgereze baina. Mynөө Zyyn - Kazakstaanda şeniiciin urgasa deeşelyylxiin tylөө xamta 250 tuxai zvinoo temeseze baina.

„Soc. Zemlideeli".

Moolotovoi neremzete avtozavoodto

Moolotovoi neremzete, Goorьkovskiin avtozavood bolbol 1936 ondo 86 mingan xeheg avtomaşiina bytөөze gargahan baigaahaa, tysebte gurbadugaar tabanziilei exilhenhee xoişo zil byxenei 500 mingan avtomaşiina bytөөze gargaxaar xysetei bolgogdoxo baina.

Ene zavoodai avtomaşiina bytөөn gargaxa xysil jixedxexiin uşaraa yrgedxelgiin (nemelte barilgiin) xydelmeri 1939 ondo dyyrexe baina.

„Soc. Zemlideeli"

Paar xaxalaagyi

Selenge. Nojoxonoi somonoi Leeninei neremzete kolxooz bolbol (tyryylegşenь Naidaanov) mynөө xyrter negeş gektaar paar xaxalaagyi.

Myn tariaanai bog burtag ybehe tyylgiin xydelmeri tuxai jamarş beledxel xeegyi „azana" hυuhaar. Ene johooroo sag yngergebel Kaliininai neremzete kolxooz bolbol saaşaa jamar baidalda orotonь geeşeb? Ede byxii xydelmerii sag darii dyyrgexiin tylөө byxii xysөөrөө temesexeer boloo şuu.

Şabdagai.

Oroin tariilga dyyree

Aga. Urda-Agiin somonoi Staalinai neremzete kolxooz bolbol 130 gektaar ovioos, myn groox ba viikiin tariilgii ijyyniiin 3-nai yder dyyrgebe. Oroin tariilgiin şabalgaan dundahaa deeşe geze segnexeer.

Dugarai.
Vandanai.

Oroidoo procee

Xori. Deede-Xyrbii[...] do paar xaŕalalgiin t[...] doo 10 proceent dy[...] jabana. Kolxoozuudai leeninuud paar xaxal[...] delmeriii xojordoxi xydelmeride orxizo jabuulagdaxa unaa b[...] merişenei xysii tysel garganagyi. Kaliinin[...] zete kolxooz paar zigşyyriteigeer xoźom[...] dii iime baigaaş haan[...] soveedoi zyghөө paa[...] giin xydelmeride ope[...] telberi ygedeggyi, [...] celiartaa huugaad le[...] xa" gurimtai buzagai[...] zagai zan gargaza h[...]

Xyr.

Xyygedei sportl[...] bolbo

Ijyyniiin 12-13 ydern[...] riiin aimagai ceentr[...] aimagai xyygedei c[...] ba sportkiaada xoj[...] bolbo. Ene olimpiaad[...] aadad a xamta 43 xy[...] baadahan baina.

Zaluutskaja geze [...] 6-daxi klaasai hurag[...] tr gazarta 9 sekyyn[...] ze jireed, negedyg[...] ezelbe. **Naxaanov** ge[...] hatai xybyyn 200 [...] zarai gyidelde xojor[...] ri ezelee. Myn tere[...] ynderii xarailganda e[...] ri ezelehen ba xynd[...] railgada 40 santimee[...] za baba erxim huur[...] tereeniigee hyyleer gazarta gyixedөө, jirebe. **Dalaajiva No**[...] ze 13 nahatai, tabada[...] huragşa basagan 60 [...] zarta 9 sekyynde gyi[...] dugaar huuri abba, [...] basagan 200 meetr g[...] sekyynde soo gyize j[...] jordugaar huuri eze[...] ynderii xarailgada [...] meetrii xaraiza xo[...] huuri ezelehen baina.

Eneenehee gadana aadiin komiisiin xyde[...] reedyi baihan tula erximlegşedei tuxai şegdexe.

Z[...]

Xariuusalgata redaaktor G. BELЬGA[...]

Buriaad-Mongoloi „Burkniigiin" gazeeta ba zurnaal zaxiuulxa[...]
Byxexolboonoi Soveeduudai Onso VIII Xural deere xelehen

Nyxer Staalinai elidxel ba nyx. Moolotovoi yge

Gramofoonoi plastiinka deere bişegdehen al[...] zaxixa duratan baibal bişyylegtii!

Alьboom bolbol narin nigtaar xegdehen. M[...] boom byride nege kroovk gramofoonoi tusx[...] xamzuulan ygtexe baina.

Alьboom byrinь 75 tyxerig sentei. tereen deere zyy[...] tyx. 40 mynge nөmegdexe. Nyxer Staalinai elidxeltei alьboo[...] 21 xeheg xojor taladaa bişegtei plastiinka baixa. Nyxer M[...] ygetei alьboom bolbol 19 xeheg xojor taladaa bişegtei p[...] baixa.

Zaxiaaji abxa yjede 20 tyxerig zadaatka abxa ba my[...] şadai duraar—alьboomoi dyyren sengii abxa baina.

„Akadeemiin" xeblelhee gargagdahan tooli Fraansiin dyyren sugluulmal zoxiool[...] 25 toomii zaxigşadai zaxiaaji abana.

Ene xeblel bolooi 2 seereer gargagdaxa. Negedexi s[...] A. Fraansiin uran zoxioolnuudtai 1—XV toomonuud garxa. [...] xi seeredenь tereenei istoori-literatuuran ba kriitikiin zoxioo[...] XV—XXV toomonuud gargagdana.

Negedexi seere ba myn bygede seerii zaxixa duratana[...] ji abxa baina. Toom byriinь sen 9 tyxerig.

Ali negen seerii zaxigşal, zaxiaagaa xexe yjede 9 ty[...] daatka ygexe. Bygede seeriinь zaxigşal bolbol 15 tyxerig [...] ygexe baina.

Tus zaxiaaji „Burkniigiin" magazin byxe[...] abna. Zax[...] xe aadris: Leeninei 12. telifoon №2-12 Sove[...] gudamzaha[...] yydetei.

..Burknii[...]